

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0526U000043

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-02-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яценко Іван Володимирович

2. Ivan V. Yatsenko

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 16.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8903-2129

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 12.00.09

Назва наукової спеціальності: Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-03-2026

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.896.01

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.85

Тема дисертації:

1. Концептуальні засади судово-ветеринарної експертизи в Україні: теорія, методологія та праксеологія
2. Conceptual Foundations of Forensic Veterinary Examinations in Ukraine: Theory, Methodology, and Praxeology

Реферат:

1. Дисертація є першою в українській юриспруденції кваліфікаційною науковою роботою, в якій на основі комплексного і системного дослідження розроблено теоретичні, методологічні та праксеологічні концептуальні засади судово-ветеринарної експертизи (далі – СВЕ) в Україні як нового різновиду судових експертиз, а також надано науково обґрунтовані пропозиції, спрямовані на вдосконалення кримінального й адміністративного законодавства і правозастосовної практики. Структура дисертаційної роботи включає вступ, чотири основних розділи дослідження, висновки, список використаних джерел, додатки. У першому розділі «Теоретичні засади судово-ветеринарної експертизи» сформульовано поняттєвий апарат щодо використання спеціальних ветеринарних знань у формі СВЕ у судочинстві, зокрема запропоновано авторську дефініцію терміну «судово-ветеринарна експертиза», схарактеризовані також ознаки СВЕ. Крім того, у цьому розділі окреслено принципи судово-експертної діяльності в Україні та показано шляхи їх

реалізації у судово-ветеринарних дослідженнях. Вперше деталізовано феномен «предмета СВЕ» та розкрито його значення для теорії і практики судової експертизи; деталізовано сутність ідентифікаційних, діагностичних та ситуалогічних завдань СВЕ; аргументовано застосування методів судової експертизи у судово-ветеринарних дослідженнях. Другий розділ дисертації «Судово-ветеринарний експерт як суб'єкт процесуальних правовідносин та судово-експертної діяльності в контексті новітнього законодавства України» присвячено обґрунтуванню критеріїв визначення процесуального статусу судово-ветеринарного експерта як суб'єкта судово-експертної діяльності в контексті чинного законодавства України. Вперше сформульовано розширену авторську дефініцію поняття «судово-ветеринарний експерт». Досліджено також правовий статус судового експерта як суб'єкта судово-експертної діяльності. Запропоновано такі шляхи регламентації статусу судового експерта у законодавстві України (незалежно від виду судочинства): систематизувати та сконцентрувати перелік його прав, обов'язків і заборон у Законі України «Про судову експертизу» із посиланням на нього, як на бланкетну норму, у КПК, ЦПК, ГПК та КАС, що сприятиме чіткості трактування, зручності сприйняття й ефективності застосування цих прав, обов'язків і заборон. Акцентовано увагу на тому, що особа, яка має намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта за експертною спеціальністю 18.1 «Ветеринарні дослідження», повинна мати виключно вищу ветеринарну освіту, кваліфікацію лікаря ветеринарної медицини ступеня вищої освіти магістр або спеціаліст, галузі знань Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина», за спеціальністю Н6 «Ветеринарна медицина». Сформульовано вимоги до обсягу знань та умінь судового експерта за експертною спеціальністю 18.1 «Ветеринарні дослідження». Проведено аналіз альтернативної форми кваліфікаційного іспиту здобувачів кваліфікації судового експерта: шляхом розв'язання тестових завдань трьох типів, зокрема й розгляду експертних ситуацій. Аргументовано, що технологічною основою тестових іспитів є стандартизоване тестування, яке вимагає: наявності банку стандартизованих тестових завдань, стандартизованої процедури тестування та стандартизованої процедури обробки й аналізу результатів. У третьому розділі «Методологічні засади судово-ветеринарної експертизи» стверджується, що основоположним питанням судової експертології та експертної практики є методологічна концепція. Відтак, виокремлено гносеологічні характеристики етапів призначення і проведення СВЕ та розкрито їх процесуальне значення для досудового розслідування й судового розгляду справ про посягання на життя і здоров'я тварин. Розкрито особливості укладання уповноваженою особою постанови про призначення СВЕ. Розроблена методика СВЕ трупів тварин, зокрема за їх різних станів та видів смерті. Схарактеризовано стадії експертного дослідження та їх застосування у СВЕ трупів тварин, а також окреслено їх можливості у цій сфері діяльності. Окреслено основні положення застосування спеціальних ветеринарних знань під час огляду трупа тварини на місці події за участю фахівця у галузі ветмедицини. Сформульовано, систематизовано та обґрунтовано стадії організації й проведення СВЕ трупів тварин у спеціалізованій експертній установі.

2. This dissertation represents the first qualifying scientific work in Ukrainian jurisprudence to develop the theoretical, methodological, and praxeological conceptual foundations of veterinary forensics (hereinafter – FVE) in Ukraine based on comprehensive and systemic research. It establishes FVE as a distinct, novel category of forensic examination and provides scientifically grounded proposals aimed at improving criminal and administrative legislation, as well as law enforcement practice. The first chapter, “Theoretical Foundations of Forensic Veterinary Examinations”, formulates the conceptual framework regarding the use of specialized veterinary knowledge in the form of FVE within legal proceedings. Specifically, it proposes an original definition of the term “forensic veterinary examination” and characterizes the distinguishing features of FVE. Furthermore, this chapter outlines the principles of forensic practice in Ukraine and demonstrates the pathways for their implementation in forensic veterinary research. For the first time, the phenomenon of the “subject of FVE” is detailed, and its significance for the theory and practice of forensic science is revealed. The essence of identification, diagnostic, and situational tasks within FVE is elaborated upon, and the application of forensic examination methods in forensic veterinary research is substantiated. The second chapter, “The Forensic Veterinary Examiner as a Subject of Procedural Legal Relations and Forensic Practice within the Recent Ukrainian Legislation”, focuses on substantiating the criteria for defining the procedural status of a forensic veterinary

examiner as a subject of forensic practice under current Ukrainian law. For the first time, an expanded original definition of the concept “forensic veterinary examiner” is formulated. The legal status of a forensic examiner as a subject of forensic practice is also examined. The dissertation proposes specific pathways for regulating the forensic examiner’s status within Ukrainian legislation (regardless of the type of legal proceeding): specifically, to systematize and concentrate the list of rights, duties, and prohibitions within the Law of Ukraine “On Forensic Examinations,” referencing this statute as a blanket norm in the Criminal Procedure Code, Civil Procedure Code, Commercial Procedure Code, and the Code of Administrative Judiciary. This approach aims to enhance interpretative clarity, ease of comprehension, and the effective application of these rights, obligations, and prohibitions. Particular attention is drawn to the requirement that any individual intending to obtain or confirm the 18.1 “Veterinary Research” forensic qualification must possess a higher veterinary education exclusively – specifically, the qualification of a Doctor of Veterinary Medicine with a Master’s or Specialist degree in the field of knowledge “Agriculture, Forestry, Fisheries, and Veterinary Medicine” (Specialty “Veterinary Medicine”). The requirements regarding the scope of knowledge and skills necessary for a forensic examiner in specialty 18.1 “Veterinary Research” are also formulated. The chapter provides an analysis of two alternative forms of the qualification examination for forensic examiner candidates: through the completion of test items of three types, including the analysis of forensic scenarios. It is argued that the technological basis for such examinations is standardized testing, which requires a bank of standardized test items, a standardized testing procedure, and a standardized procedure for processing and analyzing results. The third chapter, “Methodological Foundations of Forensic Veterinary Examinations”, asserts that the methodological concept constitutes the fundamental issue of forensic sciences and forensic practice. Consequently, the epistemological characteristics of the stages involving the appointment and conduct of FVE are distinguished, and their procedural significance for pre-trial investigations and court proceedings regarding offenses against the life and health of animals is revealed. The specific features of drafting a resolution on the appointment of an FVE by an authorized official are detailed. A methodology for the FVE of animal carcasses has been developed, covering various conditions and causes of death. The forensic investigation stages and their application in the FVE of both animal carcasses and living animals are characterized, and their potential within this sphere of activity is outlined. Furthermore, the main provisions regarding the application of specialized veterinary knowledge during the crime scene inspection of an animal carcass with the participation of a veterinary medicine specialist are defined. Finally, the stages of organizing and conducting the FVE of animal carcasses within a forensic institution are formulated, syst

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Яценко І. В. Парадигма судово-ветеринарної експертизи : монографія. Харків : ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», 2024. 536 с.
2. Яценко І. В. Концептуальні положення загальної теорії судово-ветеринарної експертизи. Moderní aspekty vědy: XXXIV. Díl mezinárodní kolektivní monografie/ Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. 2023. P. 669. P. 270–289 (Розділ 3.5.).
3. Яценко І. В., Дереча Л. М. Возможности судебно-ветеринарної експертизи як нового виду судових експертиз. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2019. № 1 (19) . С. 550–567.

- 4. Яценко І. В., Дереча Л. М., Парилівський О. І. Особливості структури висновку судово-ветеринарного експерта за результатами дослідження трупа тварини з ознаками насильницької смерті. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2020. № 1 (21). С. 615–639.
- 5. Яценко І. В., Сімакова-Єфремян Е. Б., Дереча Л. М. Методи судової експертизи та їх застосування у судово-ветеринарних дослідженнях. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2021. Вип. 2 (24). С. 52–76.
- 6. Yatsenko I. Problems of concluding an expert opinion based on the results of a forensic veterinary examination of a live animal and ways to solve them. *Law. Human. Environment*. 2022. 13 (4). P. 71–88.
- 7. Yatsenko I. Principles of forensic expert activities in Ukraine and their implementation in forensic veterinary research. *Архів криминології та судових наук*. 2022. № 1 (5). С. 115–142.
- 8. Яценко І. В., Парилівський О. І. Каліцтво тварин як предмет судово-ветеринарної експертизи. *Аграрний вісник Причорномор'я*. 2022. № 102–103. С. 71–86.
- 9. Яценко І. В. Проблеми укладання уповноваженою особою постанови про призначення судово-ветеринарної експертизи та шляхи їх вирішення. *Forum Prava*. 2022. 73 (2). С. 6–21.
- 10. Яценко І. В. Предмет судово-ветеринарної експертизи та його значення в теорії і практиці судової експертизи. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2022. Вип. 73. Ч. 2. С. 154–173.
- 11. Яценко І. В. Правовий статус судово-ветеринарного експерта як суб'єкта судово-експертної діяльності в контексті новітнього законодавства України. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2022. Вип. 4 (29). С. 68–109.
- 12. Яценко І. В. Стадії експертного дослідження та їх застосування у судово-ветеринарній експертизі трупів тварин. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2022. Вип. 1 (26). С. 54–78.
- 13. Yatsenko I. Epistemological construction doctrine of the veterinary care defect phenomenon in forensic veterinary examination. *Law. Human. Environment*. 2023. 14 (3). P. 115–132.
- 14. Yatsenko I. Theoretical justification and praxeological significance of the stages of expert research of a living animal. *Law. Human. Environment*. 2023. 14 (1). P. 107–131.
- 15. Yatsenko I. Veterinary defects as a subject of forensic veterinary investigation. *Law. Human. Environment*. 2023. 14 (4). P. 92–108.
- 16. Яценко І. В. Внутрішнє переконання експерта: судово-ветеринарний аспект. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2023. 3 (32). С. 67–88.
- 17. Яценко І. В. Гносеологічна характеристика та процесуальне значення етапів і стадій підготовки матеріалів для призначення і проведення судово-ветеринарної експертизи. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2023. Вип. 1 (30). С. 70–111.
- 18. Яценко І. В. Доктринальні засади інтеграції спеціальних ветеринарних знань у комплексні судово-експертні дослідження: проблеми та шляхи їх вирішення. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 6. С. 646–670.
- 19. Яценко І. В. Проблеми використання спеціальних ветеринарних знань під час огляду трупа тварини на місці події та шляхи їх вирішення. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 1. С. 485–505.
- 20. Яценко І. В. Завдання судово-ветеринарної експертизи: теоретичні й праксеологічні проблеми та шляхи їх вирішення. *Форум права*. 2023. Вип. 74, № 1. С. 68–89.
- 21. Яценко І. В. Ілюстративний матеріал у висновках судово-ветеринарних експертів та його значення для об'єктивізації та аргументації проведених досліджень. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 7. С. 450–471.
- 22. Яценко І. В. Концептуальні засади професійної підготовки судово-ветеринарних експертів у державних спеціалізованих експертних установах України. *Криміналістика і судова експертиза*. 2023. Вип. 68. С. 731–766.
- 23. Яценко І. В. Методика проведення судово-ветеринарної експертизи з метою визначення дефектів ветеринарної допомоги. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2023. Вип. 4 (33). С. 57–86.

- 24. Яценко І. В. Правовий статус та гносеологічна характеристика об'єктів судово-ветеринарної експертизи. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2023. Вип. 2 (31). С. 63–102.
- 25. Яценко І. В. Судово-ветеринарне встановлення каліцтва тварин: проблеми та шляхи вирішення. Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління. 2023. № 6 (24). С. 71–86.
- 26. Яценко І. В. Теоретико-гносеологічна конструкція феномену ступеня тяжкості шкоди, заподіяної здоров'ю тварини, в судово-ветеринарній експертизі. Forum Prava. 2023. 75 (2). С. 65–88.
- 27. Яценко І. В. Теоретико-праксеологічне обґрунтування форм і напрямів реалізації експертної ініціативи під час проведення судово-ветеринарної експертизи. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 4. С. 501–518.
- 28. Яценко І. В. Дослідження, перевірка й оцінювання висновку експерта: судово-ветеринарний аспект. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2024. Вип. 1 (34). С. 111–131.
- 29. Яценко І. В. Механізм отримання показань експерта як елемент оцінювання його висновку: судово-ветеринарний аспект. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2024. Вип. 2 (35). С. 74–96.
- 30. Яценко І. В. Обґрунтування питань у процесуальному документі про призначення комплексної судової експертизи щодо отруєння тварин. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2024. Вип. 4 (37). С. 39–61.
- 31. Яценко І. В. Праксеологічні засади судово-ветеринарної експертизи: проблеми й оптимізація шляхів їх розв'язання. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2024. Вип. 3 (36). С. 100–132.
- 32. Яценко І. В. Огляд, пов'язаний з ексгумацією трупів тварин: теоретичні, правові й організаційні засади. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2025. Вип. 1 (38). С. 159–181.
- 33. Zapara S. I., Fotina H. A., Klochko A. M., Fotina T. I., Yatsenko I. V. Revisiting legal understanding of wild life as a sustainable value (the case of Ukraine). *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2019. Vol. 10 (1). P. 14–21.
- 34. Yatsenko I. V., Zapara S. I., Zon G. A., Ivanovskaya L. B., Klochko A. M. Animal Rights and Protection against Cruelty in Ukraine. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2020. Vol. 11 (1). P. 91–103.
- 35. Yatsenko I., Kazantsev R. Cytomorphological characteristics of necroptates of internal organs of dogs in the early post-mortem period in the aspect of forensic veterinary examination. *Ukrainian Journal of Veterinary Sciences*. 2022. Vol. 13 (4). P. 60–74.
- 36. Kazantsev R., Yatsenko I. Forensic veterinary diagnosis of systemic hemostatic disorders and sudden death in cats and dogs: thanatogenetic aspect of critical conditions. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2024. 15 (4), 808–820.
- 37. Yatsenko I., Kazantsev R. Informativeness of postmortem dynamics of skeletal muscles of dog and cat corpses for forensic veterinary diagnosis of death due to acute hypoxia. *Ukrainian Journal of Veterinary Sciences*. 2024. 15 (1). P. 139–167.
- 38. Kazantsev R., Yatsenko I. Thanatognomonic substantiation of the forensic veterinary diagnosis in the death of dogs and cats due to haemodynamic disorders and hypoxaemia. *Ukrainian Journal of Veterinary Sciences*. 2024. 15 (2). P. 66–101.
- 39. Yatsenko I. V., Tkachuk S. A., Savchuk L. B., Mushynskiy A. B., Tokarchuk T. S. Forensic expertise of suspected flaws in organizing and carrying out veterinary-sanitary measures that have allegedly led to the emergence and spread of infectious diseases of animals. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2025. 16 (1), P. 1–12.
- 40. Makarova O., Kolomoitsev M., Iemets I., Yatsenko I. Shinkarenko I. Legal principles of using special medical and psychiatric knowledge in criminal proceedings: Ukrainian context and international standards. *Wiadomosci. Lekarskie*. 2025. № 78 (2). P. 435–441.
- 41. Яценко І. В. Місце судово-ветеринарної експертизи в системі судових експертиз та її значення у судочинстві. Eurasian scientific discussions. Proceedings of the 4th International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Barcelona, Spain. 2022. (8–10 May 2022). 2022. P. 27–39.

- 42. Яценко І. В. Можливості судово-ветеринарної експертизи у забезпеченні відшкодування шкоди, завданої внаслідок ведення агресивної війни. Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу: матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 16 груд. 2022 р.). Київ: Університет «Україна». 2022. С. 510–514.
- 43. Яценко І. В. Структура програми професійної підготовки судових експертів за спеціальністю 18.1 «Ветеринарні дослідження» у державних спеціалізованих експертних установах України. Innovative areas of solving problems of science and practice: The 7th International scientific and practical conference (November 08–11, 2022). Oslo, Norway. International Science Group. 2022. С. 249–259.
- 44. Яценко І. В. Судова ветеринарна медицина як навчальна компонента для професійного формування лікарів ветеринарної медицини та її значення у системі підготовки судово-ветеринарних експертів у державних експертних установах України. Current trends in the development of modern scientific thought»: the I International Scientific and Practical Conference (September 27–30, 2022). Haifa, Israel. 2022. С. 182–192.
- 45. Яценко І. В. Вплив новітніх наукових здобутків Харківської наукової школи судово-ветеринарних експертів на ефективність призначення та проведення судово-ветеринарної експертизи. Progressive research in the modern world: proceedings of the 6th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Boston, USA. (2–4 March 2023), 2023. P. 27–44.
- 46. Яценко І. В. Значення судово-ветеринарної експертизи у кримінальних провадженнях, розпочатих у зв'язку із незаконним полюванням. Досвід і проблеми судово-експертної діяльності в умовах воєнного стану в Україні: матеріали всеукраїнської наук.-практ. конф. (Львів, Київ, Одеса 28 верес. 2023 року). Львів : Растр-7, 2023. С. 293–297.
- 47. Яценко І. В. Можливості судово-ветеринарної експертизи у кримінальних провадженнях, розпочатих у зв'язку із масовою загибеллю бджіл. Актуальні аспекти розвитку ветеринарної медицини в умовах євроінтеграції: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 14–15 верес. 2023 р.). 2023. С. 160–167.
- 48. Яценко І. В. Можливості судово-ветеринарної експертизи у кримінальних провадженнях, розпочатих у зв'язку з жорстоким поводженням з тваринами. Судово-експертна діяльність в умовах повоєнної відбудови України та в контексті європейської інтеграції: мат-ли всеукр. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 8 верес. 2023 року). Одеса : Юридика, 2023. С. 248–254.
- 49. Яценко І. В., Сімакова-Єфремян Е. Б. Наукові розробки в судово-ветеринарній експертизі та їх вплив на перспективи удосконалення кримінального законодавства України щодо жорстокого поводження з тваринами. Актуальні питання судової експертизи і криміналістики : зб. мат-лів міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди 100-річчя Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» (Харків, 10 лист. 2023 р.). Харків : ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса». 2023. С. 444–447.
- 50. Яценко І. В., Сімакова-Єфремян Е. Б. Наукові розробки в судово-ветеринарній експертизі та їх вплив на перспективи удосконалення адміністративного законодавства України щодо жорстокого поводження з тваринами. Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу: матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 21 груд. 2023 р.). С. 554–560.
- 51. Яценко І. В. Ознаки судово-ветеринарної експертизи в аспекті її теорії, методології та праксеології. European scientific congress. Proceedings of the 6th International scientific and practical conference. (July, 10–12, 2023). Barca Academy Publishing. Madrid, Spain. 2023. P. 12–28.
- 52. Яценко І. В. Новітні наукові здобутки судово-ветеринарної експертизи із визначення каліцтва тварин. Актуальні питання судової експертизи та криміналістики: зб. мат-лів міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди ювілеїв видатних учених: 95-річчя від дня народження Л. Ю. Ароцкера («Ароцкерівські читання») і 105-річчя від дня народження М. В. Салтевського (Харків, 19 травн. 2023). Харків : ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса». 2023. С. 353–356.
- 53. Яценко І. В. Правила судово-ветеринарної експертизи трупів тварин як регуляторний елемент танатологічних процедур. Патоморфологія сьогодення: збірник тез міжнар. наук. конф., присвяч. 125-

річчю з часу заснування Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України, (м. Київ, 28–29 верес. 2023 р.). Київ, 2023. С. 54–58.

- 54. Яценко І. В. Становлення методології судово-ветеринарної експертизи та перспективи її розвитку в аспекті експертного забезпечення правосуддя. Судова експертиза в контексті відновлення України: матеріали III всеукр. наук.-практ. конф., (9 черв. 2023 р. м. Львів). НДЦСЕ у сфері інформаційних технологій та інтелектуальної власності Мін'юсту. Київ: видавництво Ліра-К. 2023. С. 210–217.
- 55. Яценко І. В. Судово-ветеринарна експертиза як засіб доказування екоциду в умовах російської агресії проти України. Державна безпека України в умовах російської агресії: актуальні питання експертно-криміналістичного та науково-технічного забезпечення : збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції. (м. Київ, 22 серп. 2023 р.). Київ : ІСТЕ СБУ, 2023. С. 153–158.
- 56. Яценко І. В. Актуальність судово-ветеринарної експертизи як засобу доказування у судочинстві. Актуальні питання ветеринарної медицини: реалії та перспективи: зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. науковців, викладачів та аспірантів (м. Харків, 22 трав. 2024 р.). Харків: Держ. біотехнол. ун-т, 2024. С. 38–41.
- 57. Яценко І. В. Значення судово-ветеринарної експертизи у доказуванні шкоди, заподіяної веденням загарбницької війни РФ проти України. Політика та право в умовах дії воєнного стану: пошук рішень: збірник мат-лів міжнар. наук. конф. (м. Київ, 23 квіт. 2024 р.). Київ: Вид-во УДУ імені М. Драгоманова, 2024. С. 206–210.
- 58. Яценко І. В. Можливості судово-ветеринарної експертизи у зв'язку із масовим мором тваринних гідробіонтів. Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині: матеріали ІХ всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 15–16 лют. 2024 р.). Полтава: ПДАУ, 2024. С. 72–76.
- 59. Яценко І. В. Науково-методичне забезпечення судово-ветеринарної експертизи: сучасний стан та перспективи. Криміналістика та судова експертиза у ХХІ столітті: мат-али всеукр. наук.-практ. семінару (м. Київ, 30 трав. 2024 р.). Київ : ДНДЕКЦ МВС України, 2024. С. 285–289.
- 60. Яценко І. В. Огляд трупа тварини на місці його виявлення: проблемні аспекти та шляхи їх вирішення. Актуальні питання судової експертизи і криміналістики: зб. мат-лів міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої пам'яті видатного вченого Владислава Федоренка («Федоренківські читання») (м. Харків, 15 жовтн. 2024 року). Харків : ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», 2024. С. 347–352.
- 61. Яценко І. В., Сімакова-Єфремян Е. Б. Правовий статус судового експерта потребує удосконалення. 30 років Закону України «Про судову експертизу»: сучасний стан та перспективи вдосконалення : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15 лютого 2024 р.). Одеса: Видавництво «Юридика», 2024. С. 324–328.
- 62. Яценко І. В. Проблемні питання підготовки експертних кадрів за спеціальністю 18.1 «Ветеринарні дослідження». Актуальні питання судової експертизи і криміналістики: зб. мат-лів міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди 100-річчя від народження М. С. Романова (м. Харків, 17 травн. 2024 р.). Харків: ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», 2024. С. 312–314.
- 63. Яценко І. В. Судово-ветеринарна експертиза та оцінка тяжкості ушкодження, спричиненого втратою репродуктивної здатності тварини або травматичним перериванням вагітності. Репродуктивна патологія тварин: сучасні методи діагностики, лікування та профілактики: зб. мат-лів міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 85-річчю від дня народж. д-ра біол. наук, проф. Кошевого В. П. (1939–2016) (м. Харків, 09–10 жовт. 2024 р.). Харків: Стиль-Іздат, 2024. С. 144–150.
- 64. Яценко І. В. Харківська наукова судово-ветеринарна школа: витоки, становлення, новітні досягнення. Актуальні питання судово-ветеринарної експертизи: реалії та перспективи: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Одеса, 23–24 травня 2024 р.). Одеса : ОДАУ, 2024. 159 с. С. 80–86.
- 65. Яценко І. В. Судово-ветеринарна та морфо-функціональна характеристика окремих різновидів каліцтва: новітні дані та проблемні аспекти. Біоморфологія сьогодення: зб. матер-лів тез XV Міжнародної наукової конференції, присвяченої 100-річчю з часу заснування Київської наукової школи порівняльних морфологів та 35-річчя з часу створення музею анатомії кафедри біфоморфології тварин

ім. акад. В. Г. Касьяненко Національного університету біоресурсів і природокористування України (м. Київ, 26–27 вер. 2024 року). К., 2024. С. 114–120.

- 66. Яценко І. В. Можливості судово-ветеринарної експертизи у визначенні дефектів надання ветеринарної допомоги, які негативно вплинули на життя і здоров'я тварин. Актуальні питання судової експертизи і криміналістики: зб. мат-лів міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 150-річ. від дня народж. відом. вчен.-кримінал., д-ра наук, проф. Рудольфа Арчибальда Рейсса (м. Харків, 23 трав. 2025 р.). Харків : ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», 2025. С.528–533.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U101976, 0121U100296, 0121U100299, 0122U001918, 0122U001917

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сімакова-Єфремян Елла Борисівна

2. Ella Simakova-Yefreмян

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8246-7688

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черноус Юлія Миколаївна

2. Yuliya Chornoys

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9710-4858

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевчук Віктор Михайлович

2. Viktor M. Shevchuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8058-3071

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанюк Руслан Леонтійович

2. Ruslan L. Stepaniuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8201-4013

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Спіцина Ганна Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Спіцина Ганна Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Давиденко Дар'я Олександрівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна